

Per 211/1908

Šten. 21

10002709, 21

COBISS

COBISS

GORSKI GOSPODAR

List za povspesevanje kmetijstva v slovenskem Primorju.

Ureduje **Dominko Viljem**, ravnatelj slovenske kmetijske šole v Gorici v p.

Izdaja »Goriško kmetijsko društvo« v Gorici — Korenski trg št. 2. List izhaja v začetku in v polovici vsakega meseca ter stane 3 K na leto. Udje »Goriškega kmetijskega društva« dobivajo list brezplačno.

J. Zornik

Gorica, Gosposka ulica št. 11 priporoča najtopleje svojo veliko zalogo vsakovrstnega modnega blaga, perila, pletenin, zimske rute, šerpe, čevlje, kožuhovine itd.

Anton Kuštrin v Gorici, (v lastni hiši) Gosposka ulica št. 25, priporoča svojo veliko trgovino jedilnega blaga po najnižjih cenah. Postrežba točna. Pošilja po železnici in pošti po naročilih. Za naročila iz dežele zadostuje dopisnica.

Poveraj v Gorici na Travniku priporoča svojo izborno trgovino.

Ivan Kravos Gorica na Kornu. Priporoča svojo sedlarske izdelke za lahko ali pa težko vožnjo.

Lastna delavnica za tapacirano pohištvo

Denar prihrani kdor kupi izgotovljeno pohištvo pri

ANTON BREŠČAK

Gorica, Gosposka ulica št. 14

Via Signori lastna hiša kateri ima v zalogi najboljšo izbero **pohištva vseh slogov**, za vsaki stan, priprostega in najfinerejega izdelka. Različno pohištvo iz železa, podobe na šipe in platno, ogledala, žime in platno.

Cene brez konkurence. — Daje se tudi na obroke

Josip Patek

naslednik Karola Čufer, prva in edina slovenska kleparnica v Gorici, ulica della Croce št. 8 izvršuje vsa stavbena in galanterijska dela po načrtih. Posebno se pri-

poroča vsem kmetovalcem za: **meha za žveplanje po zadnjem sistemu, škropilnice za vitrijol, polivalnike za vrte.** Novost: **ventilatorji za dimnike.** Poprave se izvršujejo točno in po zmerni ceni. Svoji k svojim!

Cepljenke (stratificirane - trte) vseh vrst ima v veliki množini **na prodaj** 100 kom. prve vrste po 14 K **Vekoslav Bratina Ustje Ajdovščina.**

Ključce Aramon rupestris Gamin števil. 1 kupi v vsaki množini **Vekoslav Bratina, posestnik Ustje, Ajdovščina - - - - -**

Junček, čiste švicarske pasme, - -
star 12 mesecev, pri zadnji razstavi gov. živ. v Sežani je dobil I. darilo, se proda. Pojasnila se dobi pri „Zav. gov. živine v Lokvi na Krasu.“

„Goriško vinarsko društvo“

vpisana zadruga z omejeno zavezo v Gorici, ima v svojih zalogah in prodaja **naravna in pristna vina** z Brd, z Vipavskega in Krasa. Razpošilja na vse kraje od 56 litrov dalje. Uzorce vin pošilja na zahtevo. Cene zmerne, postrežba točna in reelna. Sedež društva: Gorica, ulica sv. Antona št. 7.

Umetne ognje,

kakor: rakete, bengalične luči, rimske sveče, kolesa tudi po posebnih načrtih izdeluje tvrdka

Ferd. Makuc

tovarna umetnih ognjev
Gorica.

Povsod koder je prepovedano v resnici nevarno streljanje z železnimi možnarji se danes rabijo **papirnatimi topiči** in sicer zato ker so oblastva dovolila uporabo teh, ker je spoznala da niso nevarni.

Zvedel sem da je na Kranjskem razširjeno mnenje da je vsako streljanje prepovedano. To pa je napačno. Prepovedano je samo streljanje z železnimi možnarji. Priporočam toraj slav. županstvom in cerkvenim predstojnikom, da ob raznih slavnostih streljajo edino le z **papirnatimi topiči**, katere razpošiljam v zabojih, po: 50 komadov, za 20 kron, 100 komadov za 40 kron.

DENDRIN

(Karbolinej v vodi raztopen.)

Najboljše sredstvo za pokončevanje mrčesa in rastlinskih zajedalk na sadnih drevesih, katero se je jako dobro obneslo po zimi leta 1908. — Spričevala, navodila in uzorci se pošiljajo na zahtevo brezplačno. Tovarna za izdelovanje karbolineja R. Avenarius, Amstetten, Nižje Avstrijsko.

Dobi se pri:

H. Hausbrandt v Trstu via Ceclia 12 in
pri Goriškem kmet. društvu v Gorici - -

„Krojaška zadruga“

Gorica

P. n.

Že lansko leto smo slavnemu občinstvu naznanili, da smo prevzeli vsled vedno bolj naraščajočega prometa obširne prostore v Gosposki ulici 6. Letos smo te prostore primerno uredili tako, da nam ti prostori sedaj omogočajo imeti mnogo večjo in lepšo zalogo blaga.

Dejstvo, da pri nas promet od dne do dne bolj raste, nam omogoča, da so cene pri nas čudovito nizke.

Vabim vse p. n. odjemalce najspoštljivejše v našo trgovino. Prepričali se bodo, da je naša tvrdka **prva ne le po kakovosti blaga, ampak da smo tudi neprekosljivi, kar se tiče dobrega ukusa.**

Zagotavljam Vas točne in solidne postrežbe in nizkih cen. Zato prosim, da si ogledate našo trgovino in zalogo.

Z odličnim spoštovanjem udani

Teodor Hribar.

Prosiva zahtevati listke!!

Največja trgovina z železjem

Konjedic & Zajec v Gorici

pred nadškofijo št. 11.

Največja zaloga vseh stavbnih potrebščin, kakor: cement, stavbne nositelje, vsakovrstne okove, železje, strešna okna, cevi za stranišča itd. Ima v zalogi orodj za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih tovarn. Opozarja na svojo bogato izber kuhinjskega in hišnega orodja, pečij, štedilnikov po brezprimerno nizkih cenah.

Edina zaloga stavbenih nositeljev v Gorici. Pocinkana žica za vinograde po znižanih cenah!

Pozor!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najne nove amerikske blagajne, da je vkupil pri naju za 100 K blaga.

Pozor! Eno krono nagrade

Pozor! Eno krono nagrade

Prosiva zahtevati listke!!

PRIMORSKI GOSPODAR

List za povspesevanje kmetijstva v slovenskem Primorju.

Ureduje *Dominko Viljem*, ravnatelj slovenske kmetijske šole v Gorici v p.
Izdaja „Goriško kmetijsko društvo“.

Štev. 21.

V Gorici, dne 2. decembra 1908.

Tečaj IV.

1848 — 1908

Današnji dan je za celo širno Avstrijo znamenit in velepomemben. Avstrijski narodi proslavljajo z današnjim dnevom 60 letnico vladanja svojega viteškega vladarja, presv. cesarja Franca Josipa I. Od vseh strani dohajajo pred prestol Njegovega Veličanstva mnogobrojni dokazi udanosti in zvestobe ter goreče prošnje, da bi dobrotno nebo ohranilo nam, njegovim otrokom, svojega dobrega očeta, njegovim podanikom modrega vladarja.

Da je kmet svoboden in na svoji zemlji svoj gospod, za to se ima v prvi vrsti zahvaliti sedanjemu svojemu vladarju, kateremu o tej slavnostni priliki kliče s pesnikom:

Oj svetli car, o mili car,
Pozdravljen nam stotisočkrat,
Naš oče in vladar!

Predsedstvo našega društva je odposlalo včeraj v imenu društva na kabinetno pisarno Njegovega Veličanstva naslednjo brzojavko: „Predsedstvo Goriškega kmetijskega društva polaga pred prestol najudanejšo čestitke o priliki praznovanja šestdesetletnega vladanja Njegovega Veličanstva“.

Anton Jakončič l. r.

Dr. Alojzij Franko.

Žiga grof Attems.

Rešitev domačih živali v slučaju požara.

Znano je, da vsak drugače miren in treznomislec človek zgubi glavo, kakor pravimo navadno, kadar začuje vpitje, „ogelj — gori!“ Še hujše se pa razburi, ko ugleda goste dvigajoče se oblake dima in švigajoči plamen, ki žuga uničiti posestniku imovino in živino in si v istem hipu ne ve in ne zna pomagati. Dasiravno obstoje dandanes tu pa tam prostovoljna gašilna društva, kojih naloga je gasiti požar, vendar se ni mogoče zanesti, da bi dospelo za to izurjeno moštvo takoj ob izbruhu požara na lice mesta, zato smo primorani pogostoma pričeti gasiti z domačimi ljudmi in sosedi. Največ se doseže, ako se prične takoj in pravilno gasiti, kakor hitro se je ogenj zapazilo. Stvar došlih ognjegascev je potem dovršiti nadaljna rešilna dela.

Vsakega dolžnost pa je, da priskoči na pomoč pri gašenju, in zastavi vse svoje moči v to, da pomaga rešiti svojemu bližnjemu njegovo imetje, posebno pa živino. Kdor pa hoče pomagati pri reševanju živali, mora vsaj deloma poznati njihove navade. Kar se tega tiče, priporoča Alojz Riedel v kmetijskem nemškem ogledu naslednje:

Gotovo je že marsikdo zapazil, da silijo živali, ki smo jih izgnali o požaru iz hleva, nazaj vanj. To storijo pa iz naravnega vzroka, kajti one niso vajene razsvetljavi plamena, prestrašijo se vsled tega in iščejo že iz naravnega nagona pribežališča in zavetja tam, kjer so bile poprej. Istotako se je gotovo tudi že zapazilo, da se živina, ki ni dovolj trdno privezana na vrvi in verige, odtrga ali tudi če ni privezana ob požaru ali če je drugače v nevarnosti, stisne na kup, stakne glave skupaj in se tako trdno tišči, da je ni mogoče spraviti narazen. Tako navado imajo posebno ovce in konji. Ker ni živina va-

jena izredni svetlobi, postane nemirna in plašna, in stiska se na kup, da se ubrani nevarnosti. Iz enakih vzrokov si je mogoče razjasniti, zakaj poiščejo živali o požaru najbolj oddaljen in teman kot v hlevu in zakaj jih ni mogoče spraviti z onega mesta. Ob požaru naj se ravna z živino tako-le: 1. Nikdar naj se ne odveže živina istočasno. 2. Naj se ji zaveže oči in pelje vsako posebej iz hleva, posebno pa je zavezati oči konjem. 3. Le v najsrajnejem slučaju naj se odveže vsa živina istočasno, naj se pa takoj eno zgrabi in siloma vleče iz hleva, druge pa naj se poganja za njo s palico in sunki.

Nekateri priporočajo celo, naj se konje osedla ali pa naj se jim obleče konjska oprava, ker gredo potem rajše iz hleva. Bolje je seveda, če se jim dene čez glavo mokra vreča, da ne vidijo svetlobe in plamena.

Najlaže se spravi živino iz hleva ob požaru, ako ima isti več vrat, ki si stoje nasproti. V takem slučaju se jo izžene najlaže iz hleva, ako se odpre vrata, ki so na nasprotni strani od požara. Ako je hlev zidan na stebrih in so stene med istimi tenke, naj se prodre na nasprotni strani požara takoj velika luknja in izžene skozi isto živina iz hleva.

Perutnina naj se polovi in dene v vreče ali pa naj se jo nese naravnost v kak varen prostor.

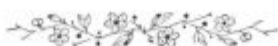
Najtežje je rešiti prešiče, ker se jih mora povezati z vrvjo in vleči iz hleva.

Najlažje se pozabi na panje s čebelami. Če se jih ne odstrani za časa, zaduše čebele vsled dima in vročine. Preden se jih dvigne z mesta, naj se žrela zamaši in nese polagoma ter postavi na kak drug prostor, kamor ne prihaja dim in ne sega vročina. Ko se jih je postavilo na mesto, naj se žrela takoj odmaši, ker drugače se čebele zaduše.

Pri vsakem rešilnem delu naj se skuša preprečiti vsak prevelik ropot, vsako klicanje in kričanje. Ravna naj se mirno in hladnokrvno, pazi pa vedno na se, da se ne pripeti kaka nesreča. Rešilnih del naj se ne poloti nikdo sam, ampak naj poišče takoj še druge dve ali tri krepke osebe. Ko se ima spraviti živina iz hleva, naj se pokliče če le mogoče hlapca, ki živino oskrbuje, kajti živina pozna njegov glas najbolj in ga tudi rajše uboga.

Veliko oviro delajo pri reševanju živine vrata, kojih krila se odpirajo navznotraj, kajti če sluti živina pretečo nevarnost plane istočasno iz naravnega nagona k vratam. Ker se zaleti marsikatera za

vratna krila, se vrata zapahnejo in izhod se zapre. Od zunaj je potem težje pomagati in ker ni mogoče spraviti živine za časa iz hleva, mora ista poginiti v njem vsled dima in vročine ali še celo zgoreti.

Namakanje kolcev za trte.

Za namakanje ali impregniranje kolcev je zima najprimernejši čas in najboljše sredstvo za to je raztopina bakrene galice ali vitrijola. Vendar če se kolci s to raztopino le namažejo, to nič ne izda, ampak les se mora z raztopino napojiti. Ivan Herzog v Grottenhofu priporoča v „Kmet. izvestjih za Štajersko“ naslednje: Vzame naj se star sod, kateremu se izbije eno dno (ali kad, ki se jo je rabilo za bakreno-apneno zmes) in nalije naj se vanj neko gotovo množino vode, toliko namreč da bo voda na dnu 40 - 50 cm na visoko. V to vodo naj se dene toliko kilogramov vitrijola, da pride na vsakih 100 litrov vode 3 kg istega. V to raztopino naj se vtakne kolce z dolnjim koncem ali pokonci in pusti notri tako dolgo, da se les z raztopino popolnem napoji. Zadostuje, če ostanejo kolci v raztopini 14 dni do 3 tedne, kar je pač odvisno od debelosti in vrste lesa, ki se ima namočiti. Kdor se hoče prepričati, če so kolci že v vseh plasteh ali do sredine namočeni, naj en kolec z žago gladko odreže in namaže na to prerez z raztopino krvolužne soli. Ona plast v kolcu, ki je bila premočena od raztopine galice, postane na to rujava, druga pa ne. Kolcev ni treba vtakniti v raztopino globokejše, nego do onega dela, ki pride pozneje v zemljo. To namakanje kolcev gre sicer počasi od rok, vendar pa je pri teh to dobro, da se jih porabi za trte lahko takoj, ko se jih je vzelo iz raztopine in vstra ajo dolgo časa v zemlji.

Poskusi glede namakanja kolcev z različnimi sredstvi so pokazali naslednji uspeh. Od kolcev, ki so bili ožgani ali namazani s ktramom, je bilo po 10 letih dobrih na enem koncu še 20 do 30 odstotkov, s sublimatovo raztopino ali karbolinejem še 35 odstotkov. Ko se je pa namočilo kolce v bakreni raztopini, je bilo po enako dolgem času dobrih 60—70 odstotkov in še več. To nam toraj dovolj jasno kaže, da je najboljše namočiti jih v raztopini bakrenega vitrijola. — Kolcev, ki se jih je namakalo v karbolineju, se ne more rabiti, dokler so še mokri, ampak se jih mora pustiti, da se poprej dodobra posuše.

Zakaj peša detelja ?

Pogostoma se zapazi, da detelja od leta do leta vedno bolj peša in celó na takih njivah, na katerih je rastle poprej vedno dobro. Prvo leto, dokler je še mlada, je videti še lepa in čvrsta, prihodnjo pomlad pa že začne pešati in da le revno košnjo. V mnogih slučajih so temu krivi živalski in rastlinski škodljivci, ki se polotijo detelje, a vselej ni tako. Ako je rastle detelja prvo leto bujno in čvrsto pa začne vkljub ugodnim razmeram v drugem letu pešati, tedaj smo lahko gotovi, da je temu krivo pomanjkanje redilnih snovi v spodnjih plasteh zemlje ali pa da je bila detelja že preveč pogosto na istem prostoru. Če je rastle detelja prvo leto bujno in čvrsto, sklepamo lahko iz tega, da je našla takrat v gornjih plasteh dovolj hranilnih snovi. Ker pa poganja detelja korenine globoko v zemljo in ker dosežejo te v drugem letu one plasti, do katerih ni prišel gnoj med oranjem, je jasno, da ne najde tam dovolj hrane. Če se seje deteljo ponovno na eno in isto mesto, se gornje zemeljske plasti izmolzejo in če ne najdejo njene korenine pozneje v spodnjih plasteh dovolj živeža, ne more detelja tudi potem uspešno rasti. Odpomoči pa se da temu, ako na preorano deteljjišče sejemo ali sadimo nekaj časa kakšne druge poljske rastline, katerim obenem močno gnojimo z umetnimi gnojili. Zato naj se pa zemlja ob vsakokratnem oranju globoko preorje, da dospe raztrošeni kajinit in Tomaževa žindra v spodnje zemeljske plasti. Najbolje je, če se gnoji že onim rastlinam, ki rasto na njivi, na katero se misli potem vsejati deteljo in sicer se priporoča vzeti 500—600 kg kajnita in ravno toliko Tomaževe žindre. Če bi se gnojilo le s Tomaževo žindro in ne obenem tudi s kajnitom, bi bila to velika napaka, kajti ravno detelja potrebuje mnogo kalija. Če so dospela umetna gnojila z oranjem globoko v zemljo, takrat se je namen gotovo dosegel, kajti mladi detelji ne bo manjkalo potem v spodnjih plasteh tudi v naslednjih letih redilnih snovi. Da tako ravnanje res odpomore pri detelji, prepričali so se o tem v onih krajih, kjer je detelja pešala vsled neprestanega in izključnega gnojenja s samim hlevskim gnojem.

M.

Zakupni razglas.

C. in kr. vojna uprava kupi po trgovskem običaju za skladišče sposobne potrebščine in sicer:

Za GORICO, dostavljeno v vojaško skladišče v Gorici, sena 8200 kv, slame za nastilj 1500 kv, premoga 1900 kv in ovsa 15.100 kv.

Od 8200 kv sena je izročiti v januarju 1000, februarju 1000, marcu 1000, aprilu 1200, maju 2000 in v juniju 2000 kv.

Od 1500 kv slame za nastilj je izročiti v aprilu 500, v maju 500 in v juniju 500 kv.

Od 1900 kv premoga je izročiti one množine, ki se jih bo zahtevalo od časa do časa.

Od 15.000 kv ovsa je izročiti v decembru 1908 kv 2000, januarju 1909 kv 3000, februarju kv 2100, marcu kv 2000, aprilu kv 3000 in v maju kv 3000.

Pismene ponudbe, kolekovane s kolekom 1 K, se imajo sestaviti po predpisanem formularju, kuvertirati ter predložiti za seno, slamo in premog do 3. decembra 1908 c. in kr. vojaškemu skladišču v Gorici, za oves pa do 9. decembra 1908 c. in kr. vojni upravi 3. voja v Gradcu in sicer v obeh slučajih do 9. ure zgorajnavedenih dni, ob kateri uri se prično zagotovitvene obravnave.

Na poznejše ali v brzojavni obliki došle ponudbe se ne bode oziralo. Ko bi se v kaki ponudbi cenin podstavek v številkah in pismenkah ne ujemal, velja postavek v pismenkah za pravi. Vsaki popravi v ponudbah ima pridejati ponudnik svoj podpis.

Natančneje pogoje se izve pri c. kr. vojaškem skladišču, pa tudi pri Goriškem kmetijskem društvu v Gorici, Korenjski trg, št. 2.

Poročilo o razstavah govede na Goriškem.

Letošnje razstave, ki jih je priredil naš deželni odbor, so se vršile prepozno v jeseni po vseh okrajih, posebno pa na Tolminskem. Ako bi se bile vršile te razstave vsaj en mesec poprej, bilo bi raz-

stavljalcev vsaj še eno tretjino več. Tako n. pr. je bil na dan razstave 22. oktobra tak silen vihar, da se je marsikdo pomišljal, ali bi šel ali ostal doma, ker je bilo težavno peljati govedo na razstavo v Gorico. Na živinskem trgu, kjer je bila živina razstavljena, ni bilo tudi za ocenjevalno komisijo nič kaj prijetno, ker je bilo vreme neugodno. Kot pooblaščenec Goriškega kmetijskega društva in obenem ud komisije sem priporočal komisiji, da naj se upošteva take živinorejce, ki so si s svojimi skromnimi sredstvi, ki so jih imeli na razpolago izboljšali domače plemo živine, katero odgovarja krajevnim razmeram. Take napredne živinorejce naj se obdari v prvi vrsti, kajti taki posestniki, ki so si prizadevali izboljšati svoje domače plemo, imajo večjo zaslugo, kakor gospodje, ki so si lahko za drag denar nabavili čisto pasmo iz dalnjih dežel.

Na razstavi v Gorici se je nahajala poleg že obdarovane živine še druga, za katero bi bilo res vredno dati gospodarju iste kako priznanje oziroma odškodnino v spodbudo, da bi dobil še večje veselje do izboljšanja svojega domačega plemena. Temu pa se ni moglo ugoditi, ker je bila svota, ki je bila določena za darila in nagrade, premajhna.

Dne 24. oktobra, ko je bila razstava govede v Kanalu, je deževalo, a vkljub slabemu vremenu so prignali posestniki na razstavo dovolj živine. Vsakdo, ki je videl živino kanalskega okraja pred leti, mora priznati, da so tamošnji živinorejci naglo napredovali v izboljšanju živinoreje. Uverjeni, da lahko razstavijo, prignali so ubogo živino po dežju in slabih poteh iz več ur oddaljenih vasi v Kanal. Obdarovane je bilo mnogo živine, pa tudi nagrad se je razdelilo dokaj. Takim posestnikom, ki niso dobili darila ali nagrade, pač pa so prignali živino iz oddaljenih vasi, je podarila komisija za potne troške po par krön. Daril in nagrad pa se ni moglo razdeliti mnogo, čeprav bi se jih bilo lahko dalo marsikateremu, ker je bil napredek v živinoreji sploh hvalevreden, kajti tudi v Kanalu je primanjalo cvenka, ker je bila svota, določena za darila in nagrade, premajhna.

Dne 26. oktobra, ko je bila razstava v Sv. Križu-Cesta, je tudi deževalo. Komisija je prišla tja okoli 10. ure zjutraj, ker z vlakom ni druge ugodne zveze. Mimogrede moram oporekati govoricam, da je govorila komisija nemški ali italijanski, ampak res je, da pri ocenjevanju, izvzemši v Gorici, je govorila komisija povsod slovenski. Če je bil vmes kak ud komisije, ki mogoče ni znal dobro slovenski ali ni dobro poznal krave ali junice breje, je to njegova stvar, nikakor

pa ne skupne komisije, v kateri so bili vsi drugi pravi strokovnjaki in praktični ocenjevalci goveje živine.

Tudi v ajdovskem okraju so pokazali posestniki napredek v živinoreji, ali vendar ne takega kakor na Kanalskem. Upati je, kakor kaže, da se zboljša plemo tudi na Vipavskem, ker so se poprijeli posestniki z vso vnemo napredka v živinoreji.

Dne 27. oktobra, ko je bila razstava v Komnu, je tudi deževalo, pa dasiravno je bilo vreme neugodno, prignali so 63 goved. Z ozirom na to, da so na Krasu zaporedoma slabe letine za seno, se mora priznati vsaj napredek v tem, da prevladuje tam živina sive ali švicarske pasme in da je uže zginil z razstave pisani plašč raznih plemen. Kraški kmetovalec je pogumen in neustrašen, kajti dasiravno nima, česar bi hotel t. j. več sena in vode, se upa odgovoriti na vprašanje „Zakaj da ima tako suho žival?“ — „Zato ker pričakuje deželne podpore“. Tak odgovor moža mora dopasti vsakomur, ki pozna količkaj naše deželne razmere.

Poseben napredek v živinoreji se je pokazal na razstavi v Sežani dne 29. oktobra. Brila je sicer burja Bili smo kar iznenadeni, ko smo si ogledali razstavo govede. Ena žival je bila lepša od druge. Dasiravno manjka v sežanski okolici krme, je živinoreja v malih letih močno napredovala. Čestitati se mora Sežanščini na lepem napredku v živinoreji. G. Kocijan mlajši je k temu napredku mnogo pripomogel, ker je sam navdušen živinorejec.

Kakor drugod, primanjvalo je tudi v Sežani svetlih kronic za razdelitev med obdarjence. Zaradi tega se mi zdi umestno in potrebno svetovati, naj bi slavni deželni odbor v bodoče določil večji znesek v svrhu razdelitve daril in nagrad za razstavljenjo živino in naj bi se prirejale razstave za govedo na Goriškem in na Krasu prve dni meseca septembra. Takrat navadno ne dežuje, ni vetra in ne mraza, ampak ugoden čas za gonitev živine na razstavo.

Ker sem že nasvetoval za povišanje svote v svrhu daril in nagrad, štejem si v dolžnost nasvetovati tudi, naj bi se v bodoče tudi znižalo število članov ocenjevalne komisije, ker bi se s tem prihranilo precej denarja.

Dalje bi priporočal, naj bi se pri bodočih razstavah govede ne dalo daril ali nagrad onim živinorejcem za ono govedo, ki je bilo letos razstavljenjo in obdarjeno.

Navajati število razstavljenjo živine se mi zdi povsem nepotrebno, kakor tudi napisati imena obdarjencev, ker so objavili vse to

že drugi časniki. Obdarjenci so lakko veseli svojih daril in napredka v živinoreji in podpisani pooblaščenec slav. Goriškega kmetijskega društva je tudi vesel ž njimi, dasiravno se je udeležil petih razstav brez dnin, zadovoljen pa tudi, ker je prakticiral v živinoreji.

I. B.

Dopis iz Krepelj. Toča, suša, vihar, raznovrsten mrčes in rasilinske bolezni so napravile letos pri nas mnogo škode in to je oplasil marsikaterega poljedelca tako, da zre obupno v bodočnost, misleč, da ni več rešitve. Vendar pa ni še tako hudo, ker veliko je še sredstev, s katerimi si zamoremo pomagati!

V prvi vrsti je neobhodno potrebno, da začnemo rediti pri nas še več goveje živine, ki bi donala lepih in gotovih dohodkov. Mleko in drugi izdelki se prav lahko vnovčijo, ker imamo pred nosom takorekoč železnico, po kateri spravimo vse to na lahek način v bližnja mesta, saj mleko, maslo in tudi živina se proda najlaže. Za vsak slučaj, ko smo v stiski za denar, zvlečemo rep iz hleva in ga brez težave prodamo za lepe novce.

Da nam bo mogoče rediti več glav in boljše živine in to oskrbovati po pravilih razumne živinoreje, potrebno je, da si napravimo primerne hleve, katerih pri nas še zelo pogrešamo. Kaj nam pomagajo najlepše in najboljše pasme govede ali prešičev, če pa nimamo zato primernih hlevov. Tudi najlepša in najboljša pasma ene in druge mora postati slabša od naše domače, ki je od rojstva v slabem hlevu in zanemarjena. Saj ni ravno vselej neobhodno potrebno, da zidamo nov hlev; predelajmo in prjredimo starega z malimi stroški vsaj v toliko, da bo odgovarjal, če ne popolnoma vsaj po večini. Samo, da bo svetel, primerno gorak, zračen, primerno prostoren in da bo ležala naša živina na suhem.

Več repov pa je mogoče rediti le tedaj, če imamo na razpolago večjo množino in boljše klaje. Sicer imamo na Krasu mnogo kamenja, to je znano povsod, ne manjka nam pa tudi rodovitnih njiv, travnikov in pašnikov. Na njivah pridelamo raznovrstno, in to, kar pridelamo je dobro. Na travnikih ali senožetih pa pridelamo še veliko premalo, pridelali bi lahko še vsaj enkrat toliko, če ne več in boljše krme, ko bi obdelovali travnike pravilno in jih gnojili. Doslej imamo še premalo živine, da bi zamogli gnojiti senožeti in pašnike s hlevskim gnojem, za male novce pa kupimo lahko umetna gnojila. Da bo vspeh zagotovljen, kupimo jih tam, kjer nam jamčijo ali stojijo dobri za njihovo pristnost, najboljše seveda pri kakem društvu.

Naj bi vsakdo svojo senožet in pašnik najpoprej t. j. sedaj pozimi, dokler ne zmrzuje, dobro povlekel s travniško brano in sicer po dolgem in počez, da se iztrže mah in zemlja nekoliko zrahlja ali razmesari. Nato naj bi raztrosil že sedaj na vsak oral 400 kg Tomaževe žlindre in 200 kg kajnita ali še boljše je, če se vzame 300 kg Tomaževe žlindre in 100 kg 40 odstotne kalijeve soli in raztrosi prvo v jeseni, drugo pa v marcu. Doslej so gnojili nekateri le s Tomaževo žlindro, misleči, da s tem kaj prihranijo. To je napačno, kajti Tomaževa žlindra koristi travniku le tedaj, dokler je v zemlji to, kar je v kalijevi soli; ko pa tega ni več, začne trava le pešati in žlindra ji ne pomaga več. Prav radi tega, ker so rabili nekateri le eno gnojilo mesto obeh, niso imeli pravih vspehov in so umetna gnojila opustili.

Pri nas na Krasu bi pa tudi lahko pridelali več in lepšega sadja, posebno hrušk in breskev pa tudi zgodnjega in sploh namiznega grozdja, katero naj bi se potem pošiljalo odtod v bližnja mesta ali še boljše potom sadjarskih zadrug v daljne kraje. To bi bil za nas nadaljni vir dohodkov.

Imamo sicer precej sadnih dreves, a še kar jih je, so preslabo oskrbovana. Tu pa tam po našem Krasu so bila sadna drevesa že junija gola in objedena od raznih sadnih škodljivcev. Kako naj toraj obrodi in vrhu tega še lep sad, če je drevo, komaj ozelenelo, že golo. Mrčesa nam tu ne manjka, tega je pa že res več kot preveč!

Sicer se čita vsak dan o kakem dobrem sredstvu zoper mrčes in kako naj se oskrbujejo sadna drevesa. Po mojem pa bi bilo menda najboljšo, če bi prišel k nam kak strokovnjak, ki bi nam praktično razkazoval in pokazal, kako se sadno drevje obreže, osnaži, pognoji in kako se uporabljajo razna sredstva zoper mrčes na sadnih drevesih itd. Po mojem mnenju bi se zgubilo tu kvečem en dan.

Mnogo mrčesa imamo žalibog tudi po senožetih in njivah in prepričali smo se letos, da bi morali rediti mi Kraševci cele trume pur. Pure bi nam pokončevale veliko te nadloge, dobili bi pa za pure gotovih in lepih novcev, ker je povpraševanje veliko in se tudi prodajo precej drago.

Letos je gospodarila pri nas čez mero tudi peronospora, kljub temu, da so bile trte ponovno škropljenje. V nekaterih krajih je škodovala trtam peronospora prav močno in jaz bi sodil, da se je zgodilo to vsled tega, ker je bila bakreno-apnena zmes napravljena nepravilno. O tem hočem pisati svoječasno kaj več. Sklenem in želim zeló, da bi ti moji nasveti padli na rodovitna tla!

Anton Tavčar.

GOSPODARSKE DROBTINICE.

Čiščenje vina z beljakom. — Kakor je že znano, je jajčji beljak tvar, ki se enako kakor ribji klej in želatina spoji v vinu s taninom v neraztopno oborino, katera je s početka kot nekaka rahla pena. Radi te lastnosti je jajčji beljak izvrstno sredstvo za čiščenje vin, ima pa obenem še marsikatere druge prednosti pred ribjim klejem in želatino. Jajčji beljak je namreč cenejši od poslednjih, in kar je glavno pri njem, je namreč to, da se zamore čisti ž njim najboljša in najfinejša vina brez strahu, da bi zgubila ista količkaj od svojega boketa ali dišečine. O vporabi beljaka v ta namen piše znani strokovnjak Anton dal Piaz v „Allgemeine Wein-Zeitung“ naslednje :

Navadno se jajca razbije, loči rumenjaka od beljaka in rabi potem slednjega naravnost za čiščenje vin. Veliko boljše pa je, če se ga poprej pripravi na pravilen način. Najbolje je, ako se ga stepe v sneg in pusti potem nekoliko časa, da se pena razteče. Ko se pa jajčji beljak tolče za čiščenje vina, se ne sme rabiti za to železne posode, ker bi dospelo lahko v beljak toliko železa, da bi ž njim čiščeno vino počrnelo ali zatemnelo. Najbolje je, če se pretepe beljak z brezovo šibico ali metlico. Potem, ko se je beljak steplo v sneg in se je pozneje raztekel, se ga kar stanjša z vinom in porabi za čiščenje vina. Za čiščenje zdravega belega vina naj se vzame za vsak hektoliter 1 do 3, za črno 1 do 4 srednje velika kokošja jajca. Opozoriti pa moramo, da se vinu dostavljeni beljak iz vina ne izloči, kakor se ne izloči tudi ribji klej ali želatina, ako nima vino v sebi dovolj tanina ali čreslovine. Da pa nima vino dovolj tanina, spoznamo najlaže, ako par dni pozneje vino, kateremu smo dodali beljaka, pogledamo. Če vino po dodatku beljaka ostane čisto, je znamenje, da ni v njem dovolj tanina, če se je pa močno zgostilo, ga je v njem dovolj. V prvem slučaju se lahko pomaga s tem, da se doda vinu naravnost na vsak hektoliter 1 do 3 gr čreslovine (čistega tanina). Beljak, ki se prej ni oboril, obori se po dodatku čreslovine in se na to izloči.

V nekaterih slučajih se priporoča vzeti za čiščenje vina namesto svežega posušen beljak, ki se nahaja v kupčiji v obliki belega prahu. Ta prah se kar raztopi v vodi in porabi potem za čiščenje. Za vsak hektoliter naj se vzame 2—8 gr tega prahu.

Vino ima okus po hlastinah. — Surov, trpek okus v vinu, ki spominja na okus soka, ki se ga dobi iz zmaščениh in oprešanih hlastin, ni nikaka posebna lastnost grozdnih vrst ali tipična lastnost vin, pridelanih v nekaterih vinorodnih krajih, ampak je le posledica nepravilnega podelavanja grozdja v mošt, oziroma vino. Ta okus dobi vino, če se grozdje ni orobkalo in se ga je pustilo predolgo vreti na tropinah. Pa tudi tedaj dobi vino močan okus po hlastinah, ako so bili valji v mlinu preblizo drug drugega in so zmastili sočne in še ne odvrnele hlastine. Ta pogrešek se da odpraviti iz vina deloma le s pomočjo ponovnega čiščenja z ribjim klejem ali želatino. Pri črnih vinih se ta pogrešek ne opazi tako zlepa, a da se tudi laže odpraviti s čistilom.

Ali se lahko poklada konjem ječmen namesto ovsca? — Ječmen je težji in trši od ovsca, zato ga konji spočetka ne jedo radi, vsled tega naj se ga zdrobi in namoči v vodi ali celo skuha. Ječmen je sicer prav tečen in po njem se konj dobro redi, je pa težko prebavljiv in ne deluje nič kaj dobro na prebavila. Poklada se ga lahko konjem brez vse skrbi, meša naj se ga pa vselej med druga krmila.

Kakšen krompir je za seme najboljši? — Pri krompirju je tako, kakor pri vsakem drugem semenu t. j. čim večje ali popolnejše je, tolikanj bolje obrodi, zato predroban krompir ni sposoben za seme in če takega posadimo, le zametamo. Ni pa neobhodno potrebno saditi najdebelejše gomolje, ampak najbolje je, če se posadi srednje debel krompir. Skušnje so pokazale, da če se dobi od debelega posajenega krompirja 100 kg, se dobi od srednjega 90 do 95 in od drobnega le 60 do 65 kilogramov, poleg tega pa se dobi od debelejšega srednje debelega krompirja, ki se ga je posadilo, več debelega krompirja.

Kako naj se ravna s konji, da se brž ne prehlade? — Marsikateri konj bi se ne prehladil, ako bi se nekoliko bolj pazilo nanj, ko se je močno segrel in spotil ali pa se zmočil na dežju. Če se je pripetilo konju kaj takega, sname naj se takoj oprava, ko je prišel domov in naj se ga dodobra obrilje s slamatimi povezki. Ako se pusti, da se moker konj sam ob sebi osuši, se luža, obstoječa iz prahu in vode, na konjski koži presuši in zamaši kožne pore ali ali rupice. Posebno pri konjih, ki se hitro spote, se nabere o toplem in suhem vremenu na koži mnogo nesnage, ki se potem zlepi skupaj. Ako se ta mokra nesnaga ali luža odstrani z ribanjem takoj, ko se

je konj vrnil z dela ali s poti, je pozneje veliko lažje očistiti konja: tudi s štrigljem in ščetjo. Preden se pelje spotenega ali mokrega konja v hlev, naj se zapre vsaj nekatera okna tako, da ne bo stal konj na prepihu.

Zakaj žre žrebe včasih gnoj? — Marsikedar žre žrebe mesto druge klaje rajše gnoj, sicer pa ne iz razvade, ampak radi nerednega prebavljanja, ki ga prouzroča pogostoma nepravilno krmenje. V takem slučaju ne izdajo sama zdravila, ampak premeniti je tudi krmo. Navadno pomaga že prememba krme. Skoraj gotovo je krivo temu to, da se poklada žrebetu preveč surovega krompirja in repe, a premalo druge krme. Zato se priporoča, naj se poklada v takem slučaju le prav malo surovega krompirja in naj se oni razrezan krompir poprej izluži. Razrezan krompir naj se dene namreč vsakikrat pred krmenjem v vodo in pusti v isti od enega krmenja do drugega. Obenem naj se poklada žrebetu več sena nego poprej in če tega ni, naj se mu daje več rezanice iz slame ali pa pšeničnih otrobov.

Ali se sme rabiti šota za nastilj pri prešičih? — O tem piše potovalni učitelj Zollikofer v „Hanoverscher Landmann“ naslednje: Da bi se rabilo za nastilj pri prešičih šoto, ni posebno priporočljivo, dasiravno se jo lahko brez vse skrbi rabi pri konjih in govedih. Že večkrat se je pripetilo, da so po šotnem nastilju prešiči zboleli in celo poginili. Posebno pa takrat, ko se drži prešiče vedno zaprte v hlevu, je nevarno, da se polotijo šote, ker jim primanjkuje zemlje, ki jo zró zeló rade. Pa tudi tedaj, ko se jim poklada preveč mehke in mokre klaje, se polotijo šote zeló radi. Prešiči, ki se jih spušča vsak dan na pašo, se nažro peska in zemlje in pri takih se ni bati, da bi žrli šoto. Če se že hoče rabiti šoto za nastilj pri prešičih, ki ostajajo vedno v hlevu, naj se jim dene v hlev pesek ali zemljo. Sploh pa naj se skrbi pri prešičih, ki so vedno zaprti v hlevu, da imajo na razpolago vsaj pesek, zemljo ali pepel, ker je to njihovemu zdravju in lažjemu prebavljanju neobhodno potrebno. Mala množina šote je marsikaterikrat dobro sredstvo zoper drisko pri prešičih.

Da bo luč petrolejka boljše svetila, naj se dene v posodo, v kateri se hrani petrolej malo množino v prah stolčene kafe. Košček kafe, velik kakor lešnik, zadošča za več tednov.

Vlažna stanovanja. — Priprost način, da se dožene, ali je stanovanje, ki bi se nam dozdevalo vlažno, res vlažno in našemu

zdravju škodljivo, obstoji v tem, da se duri in okna trdno zapre in postavi v sobo določeno količino sveže žganega, živega in v prah stolčenega apna. Po 24 urah naj se steha apno vnovič; ako je postalo apno več nego za 1 odstotek težje, potem je taka soba, ker je prevlažna, našemu zdravju v kvar in ne sme se bivati v nji. V taki sobi se morajo vrata in okna odpreti navskriž, da nastane močan prepih a poleg tega se ima postaviti v njo peč, ki se potem kuri s kokom.

Deteljno seme, (od lucerne ali meteljke) zajamčeno, da ni v njem predenice, ima „Goriško kmetijsko društvo“ v svoji zalogi v Gorici na Korenjskem trgu v Attemsovi palači. Našim poljedelcem priporočamo prav topla, naj sejejo le tako seme, pri katerem je zajamčeno, da ni v njem predenice, ki je hud sovražnik detelje in uniči marsikterikrat celo deteljišče.

Po čem se spozna, če je krava breja? — Če je ostala krava breja, se v prvi polovici brejosti ne da dognati, kajti če se potem, ko je bila pri biku, tudi več ne poja, se dá iz tega le sklepati, da je ostala breja, toda gotovo ni še. Po petem mesecu brejosti se pa že lahko tele otiplje, ako se položi roko na desno stran trebuha na lakotnico. Najlažje se tele očuti, če se, položivši roko na lakotnico, predloži žejni kravi škač mrzle vode, da jo naglo pije. S tem, da pije, začno se gibati čeva in maternica in ž njo vred tudi sad v njej. Najbolj gotovo in brez vse nevarnosti se lahko dožene, če je breja ali ne, ako se nohte na kratko odreže in ogladi, namaže roko prav dobro z oljem in jo porine polagoma v mastnik. Ako se pritisne potem v mastniku navzdol, se lahko natančno prepriča, ali je sad v maternici ali ne.

Pinje (Alfa), ki so jako praktične in za vsako manjše gospodarstvo zelo primerne, ima v zalogi in prodaja približno po 34 K „Goriško kmetijsko društvo“ v Gorici na Korenjskem trgu št. 2.

Sirilna esenca se napravi po navodu „Pharmazeutische-Zeitung“ na naslednji način: Naroči naj se mesarju, da telečje želodčke skrbno očisti in jih potem napihne, kakor se napihnejo prešičji mehurji, in naj se jih potem posuši. Ko so suhi, naj se skrbno izreže z njih krvave žilice, ki so po njih in toliščena vlakna, ter to zavrže. — Tako očiščene želodčke naj se razreže potem na kocke in naliže na vsakih 100 gramov teh 900 gramov destilovane vode in 100 gramov 95 odstotnega špirta, pusti na to eno noč in precedi, pa ne izžme,

ter oplakne koščke ponovno z zmesjo vode in alkohola, da postane iz istega 10000 gramov. Pozneje naj se tako dobljeni izvleček filtrira in spravi v steklenice. Če se postavi dobljena esenca na miren kraj učisti se in postane taka kakor rensko belo vino, ter se da ohraniti dalj časa. Da se vsiri liter mleka pri 35° R (43'5° C), zadošča 5 gr te esence. Namesto prejšnje esence se napravi lahko druga, ki se jo napravi na naslednji način: vzame se 8·0 pepsina, 5·0 vinske kisline, 5·0 kuhinjske soli in raztopi vse skupaj v 20·0 vode in 180·0 belega vina ter prilije potem še 5·0 vinskega alkohola. Na to se pusti več dni na miru in se potem precedi.

Bliža se trajno slabo vreme in z njim slaba pota. Kdor si želi v tem času dhraniti zdravje, posebno se varovati prehlajenja, mora pred vsem imeti dobro in toplo obuvalo, ki kljubuje vsaki mokroti. Da se dobi tako obuvalo, da postane in tudi ostane usnje neprodirno, se mora mazati z dobrim mazilom za usnje. Kot tako priporoča se edino le izvrstno **Prajnikovo vaselin-mazilo za usnje**, po katerem postane usnje mehko, elastično, gosto in neprodirno za vsako mokroto, in le tako obuvalo je trpežno in toplo ob vsakem vremenu, ob vsakem času. To mazilo še ima to prednost, da se usnje takoj, ko se je namazalo z mazilom, lahko čisti s čistilom. Zahtevajte toraj sebi v korist v vseh trgovinah edino le **Prajnikovo mazilo**, ki ni samo dobro, ampak tudi ceno in domače blago; ne dajte si vsiljevati manjvrednega in tujega blaga, temveč poslužujte se edino le blaga narodne tovarne — M. J. Prajnika v Dobrlivasi na Koroškem.

Pri jelkah in smrekah naj se ne odrezava vej nikdar tik debela ali na vejni prstan, ampak naj se pusti 1–2 cm dolg palec ali rogelj. S takim odrezavanjem vej se prepreči izcejanje smole iz debela, katero drevo šibi. Seveda ne izgleda tako rogljasto drevo nič kaj lepo, ti roglji se pa kmalu posuše in če le nekoliko udariš pozneje po njih, se odlomijo tik vejnega prstana in rane se potem kmalu zacelijo. Če puščaš roglje, ni se bati, da bi pričelo deblo pri odrezani ali odsekani veji gniti, kar bi se pa v nasprotnem slučaju zgodilo. Taka debela, ki so nagnita, pa niso veliko vredna.

Lastovka pokončevalka mrčesa. Vzemimo, da leta lastovka nekako od 6. ure zjutraj do 6. ure zvečer okrog ter lovi mrčes in da prinese mladičem vsako uro po desetkrat, znaša to na dan 120 krat. Naj prinese vsakikrat najmanj 10 mrčesov svojim mladičem, tako

požró samo ti, brez starih, 1200 na dan, 36.000 na mesec ali v 6 mesecih vsega skupaj 216.000 mrčesov. Če je v vasi le 100 parov lastovk, tako požro v dotičnem okolišu v enem poletju ali v šestih mesecih skoraj 1½ milijona mrčesov, če ne več.

Na čem se pozna, ali je čilski solitar pristen ali ne?

Čilskemu solitru primešavajo včasih kuhinjsko sol, kajnit ali katero drugo sol, katere se ne dado razločevati s prostim očesom. Da se to dožene, naj se dene nekoliko solitra na kako kovinsko ploščo in drži nad žrvjavo. Ko se je plošča segrela, se čilski solitar v petih minutah mirno raztopi in zgori z višnjkastim plamenom. Ako mu je bila primešana kuhinjska ali katera druga sol, začne soliter takoj pokati, kakor hitro se je segrel.

J. Kopač svečar Gorica, ulica sv. Antona 7. priporoča voščene sveče, med najboljših vrst; zajamčeno pravi pitanec za čebele. Cene tako nizke, da izključujejo vsako konkurencu.

A. Primožič,

slovenski optikar Gorica na Kornju priporoča slav. občinstvu svojo veliko zalogo optičnih izdelkov in vicer vsake vrste očal, barometre, topimerje, daljnogleda, povečevalna stekla, tehtnice za mašt, mleko itd Sprejema naročila in poprave in pokilja na dom.

Ivan Bednarik v Gorici, via della Croce 6, priporoča svojo knjigovodnico.

Železna oralca, koja potrebujejo le polovico vlačne moči od navadnih, lahko vodljive, pripoznane od prvih naših kmetovalcev za najbolje, se dobivajo v moji zalogi tukaj. Njih uzorec, kakor tudi uzorec mojih škropilnic proti peronospori se dobi v zalogi kmet. društva v Gorici. Uljudno se priporočam za odjemanje. **ZIVIC i DRI. Trst, Trgovinska ulica št. 2.**

Peter Cotič čevljarsk mojster v Gorici Raštel št. 32 in Gosposka ulica št. 1. Zaloga vsakovrstnih čevljev za odrasle in otroke. Naročila z dežele se po pošti dostavljajo.

Cepljene Irte, raznih vrst na raznih podlagah (I. in II. vrste), kolči in bilfe raznih vrst ima na prodaj po jako ugodnih cenah posestnik in lastnik trtnice **Forčič** in drug v Komnu na Krasu.

NARDINI & WOLF

izključno zastopništvo tovarne „**ETERNIT**“ za celo Primorsko cementne asbestove plošče za pokrivanje streh

Gorica via Vetturini št. 11

Najboljši krov sedanjosti **Eternit-Skrilj**, lahek, čvrst, varen proti burji, nevihti in ognju.

Goriško kmetijsko

Korenjski trg,

ima v svoji zalogi in razprodaja
potrebščine

Lanene in sezamove tropine;
Žveplenokisli kalij s 96°/_o kalija;
Kalijevo sol 40°/_o;
Klajno vapno po 28 vin. *kg*, cela vreča 50
kg po 24 vin. *kg*;
Petrina v posodah po *kg* 6¹/₄ in 12¹/₂ cena
kg po 40 vin. K tej spadajoči papir *kg*
80 vin.
Otrobi sredne I. vrste vreča 8 K in po
5 K 30 vin.; Posenke (noli) I. vrste vreča
6 K 50 vin.;
Vinski zakoni 10 vin.;
Račijo za vezanje po 1 K *kg*;
Škropilnice za trte in za drevje, žveplalnike;

**Društvo naročuje nadalje vse
po najnižjih**

društvo v Gorici

Attemsova palača

svojim članom sledeče kmetijske
in gnojila:

Ročne okopalnike za okopavati, pleti, gra-
biti, sejati, osipavati itd od K 13·50 do
K 72;

Okopalnike za polje za enega konja po-
sebno pripravne za razna dela po 65·50 K;
Železne in lesene pluge za polje in vino-
grade od 118 K naprej;

Travniške brane od 70 K do 80 K;

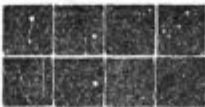
Trosilne torbe za umetna gnojila, razpršil-
nike za gnojnico in sesalke za gnojnico.
Slamoreznice najboljše vrste.

Za posestnike, bivajoče v Ajdovščini in
okolici, je glavna zaloga pri g. Josipu Berbuč
v Sv. Križu pri Ajdovščini.

**druge kmetijske potrebščine
cenah.**

Sodba se glasi!

Da si od zdaj naprej nabavi vsak za se, kakor
za svojo rodbino

**obleko, pokrivalo, **
perilo, čevlje pri znani tvrdki

J. MEDVED, Gorica

Corso G. Verdi 38.

